

Izložba *Moć cvijeća:* *85 godina zagrebačkog* *salona Herzmansky*

U okviru muzejskog projekta Zagrebački obrti, u Muzeju grada Zagreba od 8. prosinca 2010. do 31. siječnja 2011. otvorena je izložba *Moć cvijeća: 85 godina zagrebačkog salona Herzmansky*. Autorica je izložbe Maja Arčabić, a oblikovanje i vizualni identitet potpisuje Bilic-Müller Design Studio.

U Muzeju grada Zagreba pohranjena je bogata ostavština danas najstarijeg zagrebačkog salona cvijeća *Herzmansky* (Đorđićeva 3b), u kojoj su dokumenti, fotografije, priznanja, diplome i medalje osvojene na domaćim i svjetskim strukovnim natjecanjima. Iznimno bogata fototeka i hemeroteka svjedoče o povijesti salona od 1925. godine do danas, kad u njemu radi već četvrta generacija profesionalnih aranžera cvijeća.

Obrtnici iz obitelji *Herzmansky*, uz obrazovanje i iskustvo koje su stjecali radom u vlastitom salonu cvijeća, školovali su se u europskim i svjetskim metropolama. Njihovi proizvodi izlagani su na mnogim izložbama cvijeća u zemlji i inozemstvu te na kulturnim i javnim priredbama. Cvjetne aranžmane salon je radio i

za mnoge svjetske uglednike, među ostalim, za belgijskoga kralja Boudouina i englesku kraljicu Elizabetu II.

Povijest salona cvijeća *Herzmansky* na izložbi ilustriraju fotografije snimljene na domaćim i inozemnim natjecanjima, fotografije interijera ukrašenih kreacijama iz salona, fotografije cvjetnih aranžmana i buketa, snimljene od 1920-ih godina do danas, te fotografije s turneje cvjećarke Maje Štrban po SAD-u, snimljene 1968.

Među nagradama i priznanjima osobito se ističu ona osvojena 1920-ih godina na Zagrebačkom zboru, 1930-ih godina u Parizu, Toulouseu i Nici, 1960-ih godina u Rotterdamu, Hamburgu, Torinu, San Remu i Trstu te na sajmovima cvijeća 1960-ih i 1970-ih godina u Zagrebu i Sisku. Na izložbi su prezentirane nagrade, medalje, diplome, fotografije i dokumenti koji svjedoče o značaju salona *Herzmansky* za zagrebačku obrtničku sredinu. Postav izložbe upotpunjavaju aranžmani koje je izradila Martina Knapić Horvat - četvrta generacija cvjećara ovog obiteljskog salona.

Velik broj obiteljskih ostavština s vremenom biva nepovratno izgubljen, a mno-

Interijer salona cvijeća Herzmansky, Zagreb, oko 1930.

ge su uništene, čuvanjem u neprimjerenim uvjetima. Gubitkom predmeta s baštinskim obilježjima nestaju mnogi dragocjeni podaci, profesionalne i obiteljske povijesti. Nadamo se da će gesta Maje Štrban Knapić i odluka o pohrani vrijedne ostavštine uspješnog obiteljskoga obrta, koji ove godine slavi 85. obljetnicu postojanja, biti poticaj našim sugradanima na sličan oblik zbrinjavanja obiteljskih uspomena.

Kraljica Elizabeta s cvjetnim kuglama salona Herzmansky, Beograd, 1972.

Zanimljivosti iz povijesti salona *Herzmansky*

- ✦ Salon *Herzmansky* izradio je posmrtno vijence za Stjepana Radića, Aleksandra I. Karađorđevića i Josipa Broza Tita.
- ✦ 1930-ih godina salon *Herzmansky* aranžirao je cvjetne bukete za Banske dvore, Hrvatski glazbeni zavod, Hrvatsko narodno kazalište i druge institucije.
- ✦ Salon *Herzmansky* uređivao je rezidencije predsjednika SFRJ u Beogradu i na Brijunima; bio je angažiran na nizu protokolarnih događanja – skupovima Nesvrstanih zemalja i sl.
- ✦ Maja Štrban Knapić organizirala je prvu samostalnu izložbu cvijeća u Zagrebu u prostorijama Gradske vijećnice 1965. godine.
- ✦ Na Sajmu cvijeća Večernjeg lista 1969. godine Maja Štrban Knapić izlagala je cvjetne aranžmane uza skulpture kipara Vojina Bakića.
- ✦ Maja Štrban Knapić radila je cvjetne aranžmane za pozornice splitskog, opatijskog i drugih festivala zabavne glazbe.
- ✦ Godine 1968. Maja Štrban Knapić promovirala je djelatnost *Interflore* (Medunarodnoga udruženja cvjećara) turnejom kroz deset američkih gradova. U arhivi salona *Herzmansky* sačuvane su brojne atraktivne fotografije i novinski članci s toga putovanja.

Cvjetni aranžman salona Herzmansky, Zagreb, 2010.